

Effekt på arbeidsmarkedsstatistikken i perioden april til juli 2025 grunnet modernisering av fagsystemer i Nav

Notat publisert 4. september 2025.

Sammendrag

Våren 2025 ble det gjort et større moderniseringsarbeid på arbeidsmarkedsområdet i Nav. Som følge av moderniseringen måtte statistikk-løsningene som ivaretar arbeidsmarkedsstatistikken tilpasses og etter hvert etableres på nytt med data fra nye fagsystemer. Dette medførte justeringer og brudd i statistikken for arbeidssøkere på tiltak, helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere i alt fra og med april 2025.

Årsaker til brudd og endringer

Bruddet i statistikken er sammensatt av ulike årsaker:

- Det har vært bytte av fagsystem som henter informasjon om de som registrerer seg som arbeidssøker hos Nav.
- Ny utforming av registreringsskjema og endring i krav til hvem som skal registrere seg.
- Synkronisering av data mellom nye og gamle fagsystemer.
- Feil i datagrunnlag og korrigerende av feil i etterkant.
- De ulike årsakene har påvirket statistikken forskjellig, både når det gjelder effektstørrelse og om det ble flere eller færre personer i de ulike statistikkene (arbeidssøkerdefinisjonene). I *Figur 1* ser man en oversikt over årsaker og hvilken effektretning de har hatt på de ulike statistikkene.

Effekt på statistikken

Det er nå en rettighet (frivillig) og ikke et krav å melde seg som arbeidssøker, med mindre man mottar dagpenger¹. Det gjør at bruddet i størst grad påvirker statistikken som omhandler de som ikke mottar ytelser fra Nav.

Vi har fått en mer dynamisk forflytting av personer mellom helt ledige og delvis ledige statistikken. Dette har medført at det foreløpig ikke lar seg gjøre å estimere effekten av bruddet på kun helt ledige eller helt og delvis ledige hver for seg. Effektestimatet baserer seg derfor på totalen (summen) av helt ledige og delvis ledige.

Nav har estimert bruddet til å gi et tall for helt og delvis ledige på 2,4 % (95 % konfidensintervall på: 2,3-2,5 %) lavere enn det hadde vært uten endringene. Dette betyr at summen av helt og delvis ledige i andel av arbeidsstyrken for august som var på 2,83 %, hadde etter Navs estimering vært på 2,90 % (0,07 prosentpoeng høyere, se Tabell 2).

Tolkning av statistikken fremover

Grunnet endringer i statistikken har Nav konkludert med at det for flere av arbeidsmarkedsstatistikkene ikke er hensiktsmessig å sammenligne med tidligere år. Nav anbefaler å bruke sesongjusterte tall for helt ledige og delvis ledige sammen med sesongjusterte tall for dagpengemottakere når man skal vurdere situasjonen i arbeidsmarkedet opp mot tidligere år. Nav kommer til å følge med på statistikken og evaluere situasjonen fremover. Ved endringer i mønster og effekter vil Nav publisere nye funn sammen med månedsstatistikken på nav.no.

¹ Og der man får AAP men er avklart som «klar for arbeid» (vedtak som varer 6 måneder mens du søker arbeid).

Innhold

Sammendrag	1
Årsaker til brudd og endringer	1
Effekt på statistikken.....	1
Tolkning av statistikken fremover	1
Mer detaljert om moderniseringsarbeidet	3
Nytt arbeidssøkerregister	3
Nytt system for vedtak om arbeidsrettet oppfølging.....	6
Andre påvirkningsfaktorer i bruddperioden.....	6
Totaleffekt og oppsummering.....	7
Arbeidssøkere på tiltak	7
Helt og delvis ledige	7
Hvordan tyde statistikken etter bruddet	8
Videre vurderinger og arbeid	8
Vedlegg 1: Bruddet og dens effekt måned for måned	9
Effekt på statistikken for mai.....	10
Effekt på statistikken for juni.....	10
Effekt på statistikken for juli	10
Effekt på statistikken for august.....	10
Vedlegg 2. Konsekvenser for publisert statistikk	11
Sesongjusterte tall	11
Endringer i tabeller i Hovedtall om arbeidsmarkedet	11

Mer detaljert om moderniseringsarbeidet

Gjennom satsningen «Flere i arbeid - P4» har Nav fått midler fra statsbudsjettet til å fase ut store deler av eksisterende fagsystem Arena og bygge opp nye løsninger på arbeidsområdet. Nav har over lengre tid ikke hatt et eget arbeidssøkerregister og med de nye løsningene ble det utviklet et eget arbeidssøkerregister. Som en del av migreringsarbeidet fra Arena til nye fagsystemer var det behov for å rydde i hvilken status brukere har i Arena og i de nye systemene.

Samtidig har det vært en regelverksanalyse av arbeidsmarkedslovens §10, som omhandler retten til å stå registrert som arbeidssøker. Dette har tydeliggjort hvilke brukere som har rett til å bli og stå registrert i Navs arbeidssøkerregister.

Den 1. april 2025 ble det også lansert et nytt fagsystem for oppfølgingsvedtak. Oppfølgingsvedtaket sier noe om oppfølgingsbehovet til brukerne av Nav. Det nye fagsystemet er en del av oppfølgingssystemet Modia som brukes internt i Nav.

Nytt arbeidssøkerregister

Endringer som følge av nytt arbeidssøkerregister

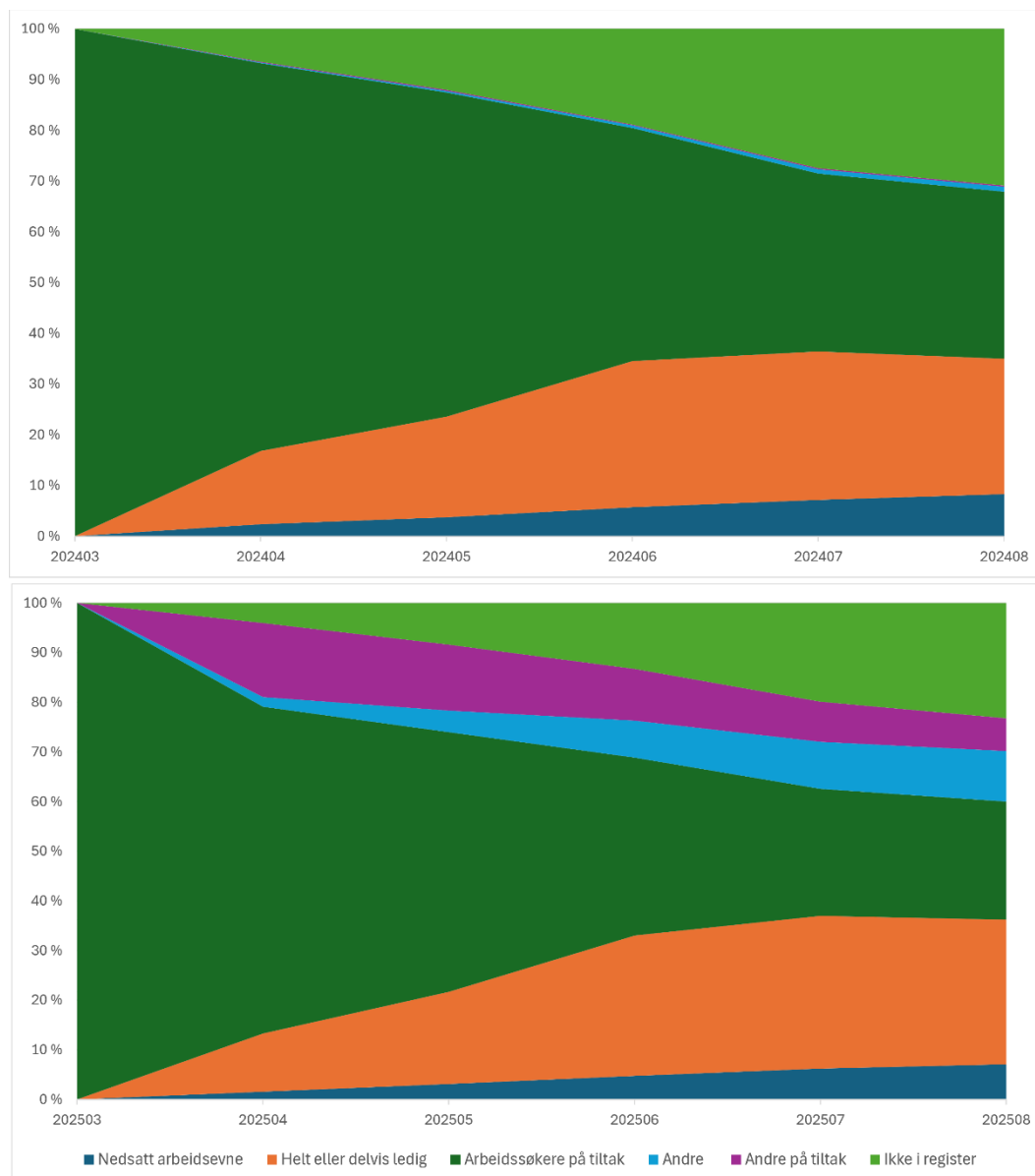
Innføringen av arbeidssøkerregisteret har medført en større grad av frivillighet og direkte svar fra brukere på om de vil være arbeidssøkere:

1. Det har blitt lettere å registrere at man er i arbeid for personer som ikke mottar dagpenger. Spørsmål om «har du arbeidet siste 14 dager» er i Arbeidssøkerregisteret kun knyttet til statistikk, og brukes ikke for beregninger av ytelser.
2. Det er kun brukere med plikter knyttet til dagpenger som har plikt til å være arbeidssøkere når man mottar arbeidsrettet oppfølging fra Nav¹. For andre personer under arbeidsrettet oppfølging fra Nav er det frivillig å være registrert som arbeidssøker.
3. Før fikk man en SMS som påminnelse om å opprettholde registreringen som arbeidssøker hvis man var registrert som arbeidssøker i systemet. I det nye arbeidssøkerregisteret må tiltaksdeltakere selv vedlikeholde registrering under tiltaksperioden og får ingen påminnelse om å registrere seg ved endt tiltak.
4. Personer med midlertidig lønnstilskudd får med den nye ordningen spørsmål om de fremdeles ønsker å være registrert som arbeidssøker. Mange av disse svarer at de ikke ønsker å være arbeidssøkere. Tidligere beholdt denne gruppen status som arbeidssøkere automatisk grunnet unntak fra meldeplikten.

Konsekvenser og brudd som følge av nytt arbeidssøkerregister

Etter innføringen av det nye arbeidssøkerregisteret ser vi en forflytning fra arbeidssøkere på tiltak til andre på tiltak. Etter endt tiltak melder ikke personer seg i arbeidssøkerregisteret og forblir dermed i en restgruppe (*Figur 1*, blå). Før det nye arbeidssøkerregisteret ville disse havnet tilbake som helt eller delvis ledige i statistikken. Se *Figur 1* for sammenligning med foregående år (2024).

I figuren ser man at fra og med april 2025 går en andel av arbeidssøkere på tiltak (grønn) over til andre på tiltak (lilla), før de havner i restgruppen andre (blå). I 2024 gikk denne gruppen tilbake til helt eller delvis ledig (oransje). Denne effekten kommer som følge av at det nå er frivillig å være registrert som arbeidssøker på Nav.

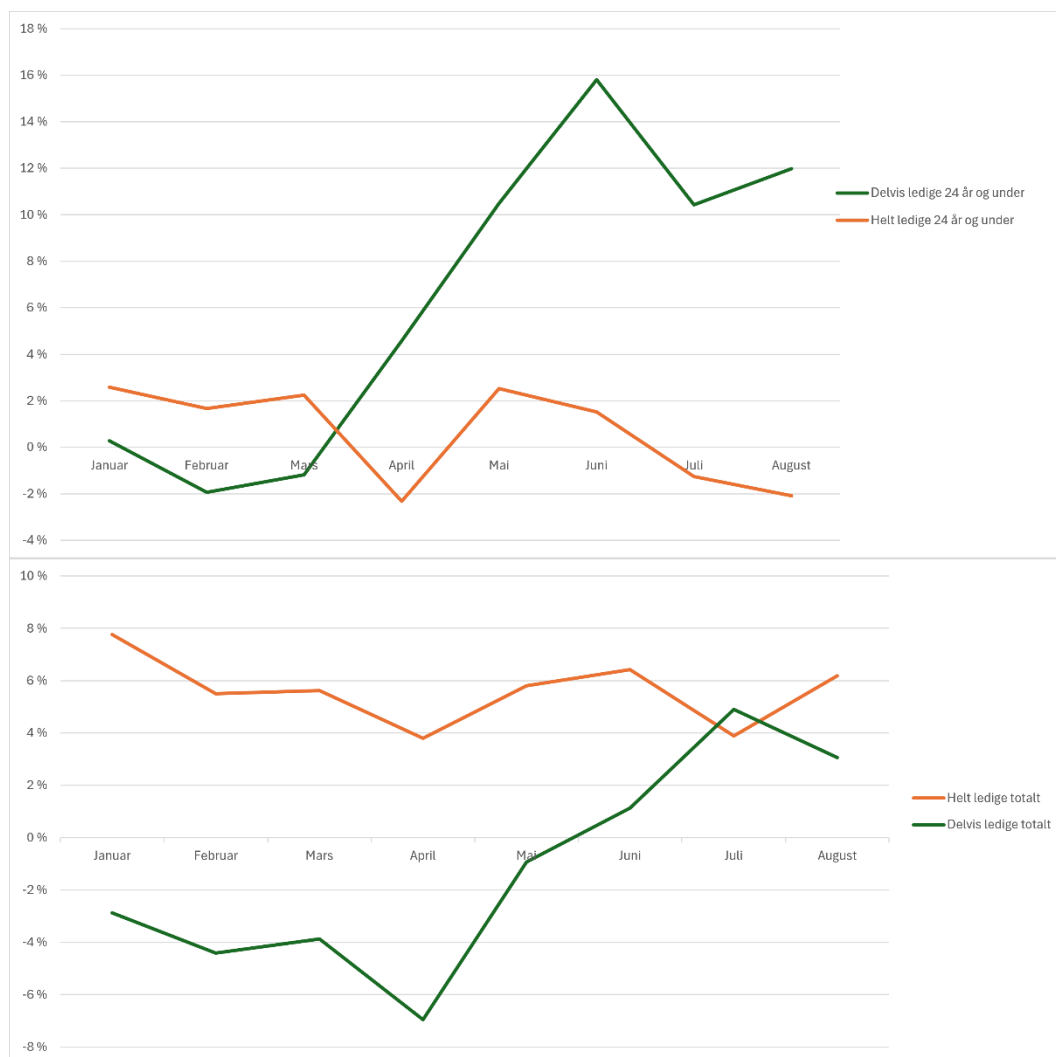

Figur 1. Personer som var registrert som arbeidssøkere på tiltak i mars 2024 og mars 2025 og hvilken status disse personene hadde i månedene frem mot august samme år. Kilde: Nav

For de helt ledige uten arbeidsrettet ytelse er det en nedgang. Hovedgrunnen til nedgangen er at antall som får dagpenger øker, samtidig som at noen har gått over til tiltak og ikke kommet tilbake i arbeidssøkerstatistikken av samme grunn som nevnt over for arbeidssøkere på tiltak.

Videre har det blitt en mer dynamisk forflytning mellom helt ledige og delvis ledige fra måned til måned (Figur 2). Endringene kan ha medført at det er lettere å registrere at man er i arbeid for personer som ikke mottar dagpenger. Dette sees spesielt i

aldersgruppen 24 år og under, der vi fikk en stor nedgang i helt ledige, samtidig som en økning i delvis ledige. Fra juli ser det ut til at begge gruppene har stabilisert seg noe. Men det er for tidlig å si for sikkert. Nav tror dette er en varig endring der de yngre nå hyppigere rapporterer om delvis arbeid. *Figur 2* viser prosentvis endring de ulike månedene sammenlignet med foregående år. I april ser man for antall delvis ledige 24 år og under hadde en drastisk økning sammenlignet med april året før. For helt ledige totalt og helt ledige 24 år og under ser man en nedgang sammenlignet med 2024.

Figur 2. Viser prosentvis endring fra 2024 til 2025 per måned for antall helt og delvis ledige totalt og 24 år og under. Kilde: Nav

Til slutt har vi en nedgang i antall helt ledige som er registrert med Ukrainsk statsborgerskap og er innvandret i eller etter 2022. Årsaken til dette er at ukrainere med kommunal oppfølging i Nav er flyttet fra å være kategorisert som *arbeidssøker med behov for oppfølging* til *andre (ikke arbeidssøkere) med behov for oppfølging* i statistikken. Dette er hovedsakelig grunnet at det ikke lenger er behov for å være registrert som arbeidssøker for å få arbeidsrettet oppfølging fra Nav.

Nytt system for vedtak om arbeidsrettet oppfølging

Endringer etter innføring av nytt system for vedtak om arbeidsrettet oppfølging

1. april 2025 ble det lansert et nytt fagsystem for oppfølgingsvedtak. I det nye fagsystemet har det kommet en inngang som gjør at man ikke trenger å bli registrert som arbeidssøker for å kunne søke om arbeidsrettet oppfølging. Videre har begrepene som beskriver oppfølgingsbehovene og brukes i prosessen med å fatte vedtakene, blitt endret.

Konsekvenser som følge av nytt vedtakssystem

Kort etter innføringen av nytt fagsystem for arbeidsrettet oppfølging så man at flere personer manglet vedtak i det gamle fagsystemet (Arena) Navs statistikk hentes fra. I mai fant Nav en feil i ett av IT-systemene grunnet synkronisering mellom gammelt (Arena) og nytt fagsystem (Modia). Denne feilen ble gjeldene for statistikken publisert i april, mai og juni måned. Statistikken vil ikke bli korrigert for disse måneder.

Videre har nytt system ført til endret saksbehandlingstid for oppfølgingsvedtak og har i perioden mellom april og mai medført datavasker i forbindelse med synkronisering av fagsystemene.

Andre påvirkningsfaktorer i bruddperioden

Utenom etablering av nye fagsystemer er det andre faktorer som påvirker statistikken og har gjort det vanskelig å estimere bruddet. I perioden bruddet har pågått har det vært flere datasynkroniseringer og sesongvariasjoner (påske og sommertid) – som har hatt ulike påvirkninger på statistikken.

Kvalitetssikring av data

I forkant av etableringen av arbeidssøkerregisteret har det vært flere datakvalitetssikringer og korrigeringer. Flesteparten av disse har gått som de skulle og har ikke hatt noe effekt på statistikken. Men det var en synkronisering mellom Arena og arbeidssøkerregisteret i mai som førte til en økning i antallet helt ledige. Dette var en engangsrydding og påvirket kun tallene for mai 2025.

Sesongmønster

Påskene har en innvirkning på ledighetstallene for april 2025. Som tidligere år ser man en nedgang i antallet helt ledige fra mars til april grunnet påkehøytid. Videre har trendene rundt sommerferien hatt en innvirkning gjennom at det er vanskelig å se på tallene hvor stor konsekvens de ulike endringene har hatt i perioden mai til juli.

Totaleffekt og oppsummering

Etter en periode med brudd og endringer mellom april og juni 2025, ser tallene ut til å ha stabilisert seg. For noen av statistikkene vil dette bety at de har stabilisert seg på et nytt nivå.

Arbeidssøkere på tiltak

Man ser en endring i antallet arbeidssøkere på tiltak, disse har byttet status til andre på tiltak i statistikken. Dette har kun betydning for andelen som er registrert som arbeidssøkere og vil ikke ha noe konsekvens for antallet tiltaksdeltakere totalt.

Helt og delvis ledige

Etter nytt arbeidssøkerregister bytter flere mellom status som helt ledig og delvis ledig. Det ser ut til at antallet i disse kategoriene har stabilisert seg på nye nivåer. Dette har ingen konsekvens for summen av helt og delvis ledige, og personene er fortsatt en del av arbeidssøkerstatistikken.

I Feil! Fant ikke referanseilden. har vi oppsummert hvilke årsaker som har hatt effekt på arbeidsmarkedsstatistikken totalt, men hovedsakelig antallet helt og delvis ledige. Her er effekten illustrert med «+» for økning i beholdning og «-» for nedgang i beholdning. Nav har sett at flere av disse effektene går mot hverandre og gjør at totaleffekten av de ulike endringene ikke utgjør en eksepsjonell endring.

Men grunnet atferdsendringer knyttet til å registrere seg som arbeidssøker og muligheten til å registrere vedtak om arbeidsrettet oppfølging, uten å stå som arbeidssøker - gjør at totaleffekten av bruddet for summen av helt og delvis ledige arbeidssøkere er lavere enn hvis det ikke hadde vært noe brudd og endring i statistikken.

Tabell 1. Effektretning av de ulike årsakene til brudd i statistikken. + symboliserer økning i beholdning og – symboliserer nedgang i beholdningen helt og delvis ledige. Kilde: Nav

Arsak	Endringer i statistikken	Effektretning
Nytt arbeidssøkerregister	Bytta av gruppe fra arbeidssøker på tiltak til andre på tiltak	-
	Mer bytte mellom helt og delvis	0
Nytt system for vedtaksløsning	Kø i ny vedtaksløsning	+ (- og +)
	Ukrainske borgere får annen status	-
Synkronisering fra nytt til gammelt system	Feil i reaktivering av vedtaksgruppe	-
	Feilretting i reaktivering av vedtaksgruppe	+

Tallfestet estimat av bruddet

Nav har estimert effekten av bruddet til å være 2,4 % (95 % konfidensintervall på: 2,3-2,5 %) lavere for helt og delvis ledige enn det hadde vært uten brudd og endringer. Dette betyr at summen av helt og delvis ledige i andel av arbeidsstyrken på 2,83 % for august hadde estimert vært på 2,90 % uten bruddperioden (0,07 prosentpoeng høyere). Se Tabell 2 for andel av arbeidsstyrken for juli og august

sammenlignet med Nav sitt estimat over hva andelen hadde vært uten brudd og endringer i statistikken.

Tabell 2. Antall helt og delvis ledige som andel av arbeidsstyrken og Nav sitt estimat av hva andelen av arbeidsstyrken hadde vært uten endringer og brudd i perioden april til juni 2025. Kilde: Nav

Måned	Summen helt og delvis ledige	Andel av arbeidsstyrken	Estimert andel av arbeidsstyrken uten brudd
Juli	82 789	2,75 %	2,82 %
August	85 081	2,83 %	2,90 %

Hvordan tyde statistikken etter bruddet

Grunnet endringer i statistikken har Nav konkludert med at det for flere av arbeidsmarkedsstatistikkene, ikke er fornuftig å sammenligne med samme statistikk for foregående år fra og med april 2025. Dette gjelder for arbeidssøkere totalt (summen av helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak), helt ledige, delvis ledige, arbeidssøkere på tiltak og brutto ledighet (summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak).

Nav anbefaler å bruke sesongjusterte tall for helt ledige og delvis ledige sammen med sesongjusterte tall for dagpengemottakere (totalt og helt ledige dagpengemottakere) når man skal vurdere situasjonen i arbeidsmarkedet opp mot tidligere år.

For ikke sesongjusterte tall anbefales det å se på statistikken fra måned til måned fra juli 2025. For månedene april til juni er tallene for usikre til at man kan vurdere disse mot tidligere år og måneder. Dette spesielt siden de ikke er korrigert for feil nevnt tidligere.

Videre vurderinger og arbeid

Nav kommer til å følge med på statistikken og evaluere situasjonen fremover. Ved mulige endringer i mønster og effekter vil Nav publisere nye funn sammen med månedsstatistikken.

Vedlegg 1: Bruddet og dens effekt måned for måned

Effekt på statistikken for mars

I mars ble det gjort flere runder med datavasking. Det var behov for å rydde noe i hvilken status brukere stod med i Arena og de nye systemer.

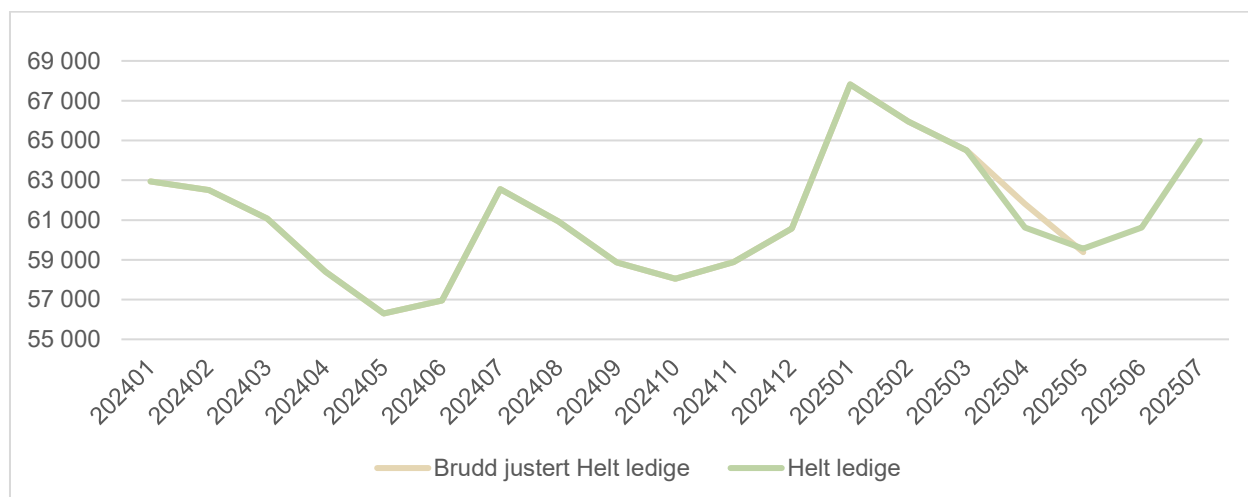
Fra torsdag 20. mars 2025 overtok det nye Arbeidssøkerregisteret hele ansvaret for data om hvem som står registrert som arbeidssøkere hos Nav. Samtidig ble det gjort endringer på løsningene for meldeplikt for flere brukergrupper og på hvordan arbeidssøkere bekrefter om de fremdeles vil være registrert som arbeidssøker.

Nav har vurdert endringenes effekt på statistikken for mars 2025 og finner tilnærmet ingen effekt for antall arbeidssøkere, bruttoledighet og helt ledige.

Bruddjustering i april og mai

Nav har forsøkt å estimere effekten av bruddene for tallene for april og mai. Estimering av enkeltbruddene har vist seg å være svært utfordrende, og Nav gjorde derfor en samlet justering for alle de nevnte bruddene for april og mai. Estimaten var basert på dagpengemottakere og helt ledige dagpengemottakere, da disse gruppene ikke er påvirket av de tidligere nevnte bruddene og disse brukerne har sterkere insentiver for å opprettholde sitt atferdsmønster (Figur 3). I vår analyse bruddjusterte vi tallene for april og mai ved å bruke forholdet mellom «registret helt ledige» og «helt ledige dagpengemottakere» for mars måned. Dette forholdstallet har en sterk relasjon til helt ledige over tid og vi tror at dette godt representerer den underliggende virkeligheten for april og mai måned.

Figur 3. Antall helt ledige fra januar 2024 til juli 2025 og helt ledige bruddjustert (april og mai 2025) ved bruk av dagpengemottakerdata. Kilde: Nav.

Effekt på statistikken for april

Situasjonen i arbeidsmarkedet hadde ikke endret seg mye fra mars til april måned. Selv om tallene kan gi et inntrykk av at antallet helt ledige gikk ned fra forrige måned er dette innenfor usikkerheten ved tallene for april. Arbeidssøkere på tiltak har blitt reklassifisert og falt betraktelig.

Effekt på statistikken for mai

Summen av bruddene som påvirker mai gir et antall helt ledige som ligger på nivå med fjoråret. Effektene som drar i begge retninger ser ut til å kansellere hverandre. Nav mener derfor at ledighetstallene for mai kan sammenlignes med fjoråret og er innenfor usikkerheten.

Effekt på statistikken for juni

For juni måned er ikke effekten av bruddet like enkelt å estimere. Det har nå gått lengre tid siden det ble gjort endringer på fagsystemer og registreringsmetoder som kan ha gitt konsekvenser for endring i atferdsmønster. Etter som tiden går er det vanskeligere å tyde hvor mye endringen i atferdsmønster påvirker tallene. Samtidig er det oppdaget en feil hos personer med forenklet reaktivering som fikk fjernet 14a vurderingen og gir en større innvirkning på statistikken for helt ledige i juni (Se punkt 6. under «Brudd helt ledige»).

Effekt på statistikken for juli

For de observerte tallene har det for helt ledige vært en teknisk korreksjon med en reduksjon på 1500 personer fra juni til juli (se punkt 6 over). For de øvrige punkter 1-5 anses effektene å stabilisere seg. Navs foreløpige vurdering er at de samlede effektene av bruddet ikke kan estimeres for juli. Nav vil gjøre nye vurderinger ved senere publiseringer.

Effekt på statistikken for august

For august har tallene for helt ledige og delvis ledige stabilisert seg på noe lavere nivå enn det Nav har estimert nivået skulle vært uten bruddet. På grunn av endringene har NAV valgt å ikke publisere sammenligninger med tall fra i fjor. Dermed blir «endring fra i fjor», «prosent endring fra i fjor» og «andel av arbeidsstyrken i fjor» sensurert i denne månedens publisering. Videre vil fortsatt sesongjusterte tall for «brutto ledighet» og arbeidssøkere (summen av helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak) utgå fra publiseringen.

Vedlegg 2. Konsekvenser for publisert statistikk

Sesongjusterte tall

I april ble ikke sesongjusteringer publisert. Bruddet beskrevet tidligere ga en nedgang i tallene som kompliserte det sesongmønsteret vi så. Dette gjør at det blir vanskelig for X-12-ARIMA å ta høyde for både brudd og påske.

I mai ble sesongjusterte tall for helt ledige fordelt på yrke, fylke og kjønn publisert, sammen med fire nye tabeller basert på dagpengemottakere fordelt på land og fylke, samt helt ledige dagpengemottakere fordelt på land og fylke. Sesongjusterte tall for helt ledige fordelt på alder, delvis ledige, arbeidssøkere og sum helt ledige og arbeidssøkere på tiltak ble ikke publisert.

For juni og juli ble ikke sesongjusterte tall for helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere publisert. Se «Total effekt på statistikken» for begrunnelse. Sesongjusterte tall for tilgang ledige stillinger per virkedag, tilgang arbeidssøkere per virkedag, mottakere av dagpenger og helt ledige mottakere av dagpenger blir publisert.

I august ble igjen sesongjusterte tall for helt ledige og delvis ledige publisert. Men sesongjusterte tall for arbeidssøkere vil utgå i en periode fremover.

Endringer i tabeller i Hovedtall om arbeidsmarkedet

Tabell 10 ble sensurert i april og fjernet i mai: På grunn av bruddene så vil ikke «tabell 10 - Helt ledige og arbeidssøkere på tiltak fordelt på fylke» bli publisert. Dette skyldes at bruddene er for store og at tallene vil gi en misvisende tolkning.

Endring fra året før ble sensurert i april og august: Bruddet beskrevet tidligere ga en så stor usikkerhet at en sammenligning mot året før er u hensiktsmessig for svært mange tabeller. Dermed var verdiene under variablene «Endring fra i fjor Antall», «Endring fra i fjor Prosent» og «Prosent av Arbeidsstyrken fra i fjor» sensurert (**).

Tolkning av tall i tabell 8 & 9: Tall om arbeidssøkere på tiltak må tolkes i lys av endringene for arbeidssøkere på tiltak. Gruppen «andre på tiltak» inneholder nå flere ulike statuser og vi tolker nå denne gruppen som «andre personer under arbeidsrettet oppfølging i Nav, på tiltak».